

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Фоменко Л. М.

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Зміни в економічній, політичній та соціальній сферах суспільного життя, реформування освіти в контексті інтеграції України в європейський та світовий освітній простори вимагає вдосконалення сучасних форм і методів підготовки майбутніх учителів початкових класів для Нової української школи. Важливими завданнями визначається: розвиток професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів згідно з досягненнями науково-технічного прогресу; сприяння інноваційному розвитку особистості, її здатності адаптуватися до сучасних умов суспільства; стимулювання потреби в самоосвіті, інтелектуальному, культурному та духовному розвитку; сприяння формуванню здатності до навчання впродовж життя.

Одним із шляхів удосконалення підготовки майбутніх професіоналів, озброєння їх потрібними знаннями, вміннями й практичними навичками є впровадження в освітній процес інноваційних технологій, форм, методів і засобів активного навчання. Серед таких засобів, що сприяють формуванню творчо-креативного та інноваційного мислення майбутніх учителів початкових класів, виокремлюємо запровадження інтелект-карт, завдяки яким уможлиблюється наочне зображення цілісної картини знань про предмет вивчення за допомогою зрозумілих символів, образів, об'єктів, асоціацій, якими мислить людина.

Особливості запровадження інтелект-карт в освітній процес розглядали у своїх працях М. Бершадський, Н. Білоусова, Ю. Казанцева, Д. Кайсарова, І. Коцюба, П. Кузнецов, Г. Мельников, Б. Санто, Х. Свон, Е. Советова, Б. Твісс, Н. Терещенко, Р. Фостер, В. Хартман, Г. Щедровицький, Й. Шумпетер, І. Язикова та інші.

Інтелект-карти застосовуються як засіб для навчання, організації та управління освітнім процесом, вирішення завдань, ухвалення рішень. Карта

подана у вигляді схеми, «яка візуалізує певну інформацію при її обробці людиною, спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою структурно-логічних схем радіальної організації» [1, с. 16]. Інтелект-карти можна створювати як на папері, так і за допомогою онлайн-сервісів і спеціальних програмних додатків, завдяки яким можливо автоматизувати процес створення карт та подання їх в електронному вигляді. Як слушно зазначає Є. Кочерга, якість і ефективність інтелект-карт можна покращувати за допомогою кольору, малюнків, символів і аббревіатур, а також за допомогою додання карті тривимірної глибини, що дозволяє підвищити цікавість, привабливість, оригінальність і ефективність карти розуму [2, с. 39].

Запровадження інтелект-карт у процесі професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів сприятиме унаочненню навчального матеріалу й полегшенню його сприйняття здобувачами освіти; структуруванню та скороченню обсягів інформації, необхідної для засвоєння; позначенню взаємозв'язків між фактами, що забезпечить більш глибоке розуміння освітніх компонентів; розвитку творчого мислення, пам'яті й уваги; формуванню здатності до навчання впродовж життя; організації взаємодії під час групової роботи тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Клачко Л. М. Використання інтелектуальних карт у плануванні та організації освітнього процесу. *Інформаційно-методичний вісник*. Тербовля, 2015. С. 16-19.

2. Кочерга Є. В. Ментальні карти як ефективний інноваційний метод навчання з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності. *Вісник Науково-методичного центру навчальних закладів сфери цивільного захисту*, 2017. № 26. С. 36-39.